

peccati? Neque enim puto, insignem hunc Sanctitate virum, qui deinceps fuit in mysteris Regni Dei illuminatus adeo, tunc aliud ipse dicit, nisi terra hujus regnum, vel aliud de Messia habuisse conceptum prater eum, quem vulgo zvi illius homines habebant, qui hunc sibi fingebant, potentem, supremamque Regem, qui populum Israel esset a servitute liberatus, aliaque gentes suo subditur imperio. Hac de causa Sancti hujus ambitio intra hos cancellos continebatur, ut commentum hujus regni princeps fieret, vel saltem in eo aliquem ex præcipuis honoribus obtineret. Nec mirum est, quod in adeo crassum errorem incidit, quoniam alii Discipuli hunc abjicere post Domini Resurrectionem poterunt; quod illa probatur interrogatione, qua ab illo sicuti sunt, utrum regnum Israel in p'issimam digitationem esset reparaturus: *Domine, si in tempore hoc restitueris regnum Israel?* (Act. 1.) Nomen amplius nactus est dignitatem electus in Salvatore Discipulum, regni filium, Dei ejusdem heredem, coheredem autem Jesu Christi; quippe tituli isti debentur illis, qui electi, & prædestinati sunt, & qui non alium propitium cum illo necum habent, quam quod cum sit illius servi, subditique, nihilominus filii Dei renascuntur. Quem igitur apud eum obtinet locum, qui præter hanc qualitatem fidelibus omnibus communem, verum etiam fuerunt discipuli eius, in illius schola instructi, & qui Evangelica libertate ex divini hujus Magistri habuit exceptum? Illius affectus fuerunt, illum semper subsecuti sunt. Quod si servire Deo, regnare est, nonne aliud etiam magnitudinis S. Jacobi argumentum est, unum fuisse ex dilectis ejus discipulis, quibus majorem necessitudinem, ac familiaritatem testatus est? *Idem.*

Quodam apertis amoris sui monumentum poterat Dei Filius S. Jacobi tribuere, quem illum sibi lateri suo inhærentem tenere, non fecus ac Joannem fratrem illius; qui hac de causa dilectus ejusdem discipulum appellabatur; quam illum habere velle testem insigniorum miraculorum suorum; quam illi maximi momenti secreta committere: verbo, quam unum esse ex tribus illis, quibus Salvator majorem necessitudinem, ac magis singularem benevolentiam se habere significaverit? Ipse unum ex illis, quorum nomina immutavit Salvator propter ea, quæ de ipso habebat, consilia, hunc contrariū filium appellans. Hic interfuit resurrectioni filii Jaiti, quo miraculo cepit Jesus præcere sua missionis documenta. Testis ille fuit una cum S. Petro, & S. Joanne Transfigurationis Domine, quæ in vertice Thabor accidit. Sed eximius favor, & singularis Jesu Christi erga S. Jacobum affectionis argumentum fuit, eundem elegerit testem mortalis agonie; quam in Olivarum Horto passus est, cum præ ceteris magnitudine, & amaritudine cordis sui aqua manavit & sanguine, quem ex membris ejus viva cruciatum, ac mortis, quæ ob oculos illius velabatur, cogitatio vehementer elicit. Dicere merito potissimum generatim, ubi tunc Salvator aliquod potestatis suæ edidit signum, quatenus Deus, vel sua infirmitatis quatenus homo, voluisse, ut S. Jacobus ibi præsentis adesset. Quod certissime ostendit quanti hunc faceret ille, & quem ille inter ceteros discipulos locum teneret; Alia Divini hujus Magistri erga ipsam merita; aliaque privilegia, quibus Sanctus hic quatenus discipulus a Dei Filio acutus, ornatusque fuit, satis perperque supplere possent illi detiderio, quo flagrabat primam in Salvatore regno sedem obtinendi. *Auctor Sermonum in omnia argumenta, &c.*

Licet S. Jacobus a Jesu Christo non aliud prædilectionis signum accepisset, quam hoc, quo ad Apollotum vocatus fuit, ac receptus in numerum eorum virorum, qui Deo electi, vocati fuerant, ut hoc in gradu collocarentur; nonne hoc fuisse quomodo illam ad dexteram illius in regno ejusdem esse constitutum? Num non est plura obtinuisse is, quæ petiti erant, vel quæ unquam sperari poterant? Si ille cognovisset honorem, quo a Dei Filio afficiebatur, vel potius fuerat affectus, nonne ultra centuplum reparata fuisset iactura, quam pati potuisset mundum relinquens; quandoquidem hoc ille Sanctus Petro atque Andrea pollicitus fuerat, ut eos ad sui sequalem pertraheret, dicens futurum, ut ii, qui erant piscatores piscium, postmodum fierent piscatores hominum? Hoc enim erat ministerium, cui Sanctum nostrum aequæ ac alios destinabat, in quo situs est Apollotus; homines ad Deum pertrahere, eorumque salutem procurare, quod a Sancto Dionysio manus divinissimum appellatur; hoc enim ipsius Filii Dei manus est: *Discipulorum omnium divinissimum.* Sed quantum esse debet Sancti Jacobi gloria, non solum fuisse ex numero duodecim, quos Deus reliquis omnibus prætulit, sed inter ipsos Apollotos insignem locum obtinuisse? Ex si minus fuit ille primus, & cepit, quæ fuit S. Petri prærogativa, aliis sane affectus fuit privilegii; propter quæ una cum S. Paulo dicere potuit: *Existimabitis me minus fecisse a ceteris Apollotis?* (2. Cor. 11.) *Idem.*

Paucissima sunt ea, quæ de tempore, quod S. Jacobus in Jesu Christi comitatu transegit, nobis explorata sunt, nisi quod pariter est cum illo labores suos, itinera, vigilias; quod cum eo Judæam, Samariam, Palestinam peragravit. Vixit et modo piens spiritus lenitatis, atque indulgentia pro peccatoribus, preces fundere pro Chanana, & infirmis operam illius implorantibus; modo zelo succensus petere, ut ignis celo de missis injuriam ulcisceretur, quæ Samaritanorum inurbanitate Salvator fuerat affectus; modo ardentem intentus haurire optatissimi Institutoris sui documenta, tamquam ri-

vum quemdam repleri aquis salutaribus doctrine suæ; modo populis annuntiare, quod aures sua audiverant, quod viderant oculi, quod manus ipse contingerant de Verbo Vitæ, & uberrime effundere eis benedictionis aquas, quæ gratis receperat. Oculatus Miraculorum Dei sui, quæ, videbat curationes quas operabatur, & mortuos quos revocabat ad vitam. Socius tot variorum perturbationum, quæ adeo iniquitate cursum vite illius perturbabant, illum adhibebat radiis gloria suæ redimitum in Thabor, eumque doctabat humillatam aqua & sanguine in Olivarum horto ludantem. *Ex elegit Historias.*

Non sine Spiritus Sancti afflata divineque providentia consilio assignatus fuit singulari Apollotis missionis suæ locus, divisaque fuerunt Regna, & Provincia. Novimus populos, & nationes quo illi penetrarunt fidei lumen allaturi, & nihil in Scripturis apertius adimpletum occurrit eo Propheta: *vaticinio: In omnem terram extitit sanus sermo, & in fines orbis terra verba eorum.* (Psal. 18.) Sed in hac omnium nationum mundi partitione fuiti Judæa fuerat dilecta natio, cui Dei Filius se primum manifestaverat, & unde inceperat homines illuminare, & pro quo eam rationem habebat, quam pro reliquis terræ populis non habuit, nonne dicti quoque potest illum ex Apollotis felicissimum exitum, & quandoquidem electus fuit, ut labores civitatem Filii Dei periceret, sudorem suæ miseret cum sanguine Magistri sui, qui labores pro hominum salute suscipiens ab ipa Judæa vultu inciperet? Ad hoc ministerium gravissimum simul atque difficillimum electus fuit S. Jacobus. Opus erat viro, in quo zelus simul, ac meritum extiteret, vel potius viro, qui aliquid ille cumulat esset spiritus Sancti donis, ut electionis hujus pondus sustineret. Ita est, magne Apollote; hac erit pars tua; prosequere magistri tui triumphos; vestigis ejusdem infites; illum jam quomocumque conatus fuisti, & quodammodo in eodem tractu curaturus. Nulli locos, & nationis hujus ingenium; Edoctus ipso Salvatore exemplo tenes, quantum tibi via tenenda sit, & tamquam illius vicarius, vel successor in munere adeo glorioso, & sancto; dicebat ille, cum tecum viveret, fere non misit nisi ad oves, quæ perierant, vel periculum aderat, ut perirent, Domus Israel: *Vade ergo, illarum præverte iterium; vade, æs terras excolle, quas Salvator tuas iro rigavit sanguine; vade, fruges, quas ille levit, metæ. Messis tua fatis erit amplius, at zelum tuum exerceat, eique satis iactis. Adfuitur Apollotis, & fumina cum alacritate hoc excipit munus, non quod alio quovis sit honorificentius, sed quod difficiliss. *Ex auctore Sermonum in omnia argumenta.**

Munus ad quod electus fuit S. Jacobus, non solum erat omnium gloriosissimum, verum etiam periculosissimum, difficillimumque, ceptum enim jam fuerat, fideles persequi, quæ rapere ad Tribanalia, ut nova hac Secta in ipsis inenabulis jugalaretur. Comumelia, quibus affectus fuerat Salvator, eo quod primus ejusdem Auctor fuerat, præstigium erat eorum, quæ expectanda erant ab illis, qui cum loquebantur, & prædicare velint novam hanc Religionem; ac tandem odium, quod populus ille conceperat contra Dei Filium, quem pro Messia habere noluerat, invidiam erat obtulatum progrossu Evangelii, quod finem impotium erat legi antiquæ, omnibusque illius cærenonibus. Ceterum ignore non poterat S. Jacobus sibi adveniturum esse eandem Synagogam, quæ tanto furore ad mortem usque Dei Filium fuerat persecuta; fisque rem fore adfuerat eodem inimico, Sacerdotibus, Pontificibus, Scribis, Phariseis; alii vero Apollotis de certandum esse duxerat contra superstitiones, cultumque sanianum Deorum, ita ut hæc tenebra, licet densissima, ubi primus illicecere radii fidei, evanescerent; & solatioris luminis cognoscendam præberent idolorum cultoribus cæcitate, in qua permanerant hæc tenebre, ideoque laboribus eorum non defuturum fructum uberrimum, quam materiam laborum suorum exitus aque dubius esset, ac periculum certum erant. Hac nihilominus Apolloto S. Jacobo fors obigit, vel potius partem hanc illi destinavit Providentia exortem, & veluti quoddam præcipuum jus super alios Apollotos. Ita Sanctus noster Apollotas uti scivit zelo suo tanto ardore ministerium suum obiens, ut commota fuerit Judæa tota, atque in illius iterium conjuraverit, veluti in firmidimum Christianæ Religionis columnam, ac serventium novæ hujusce legis Concionatorem, qui eorum quidem lententia videbatur penitus Legem Moysi everteretur, qui artificie inhærebant. Et sane tanta in illum exaruit, lævique persecutio, ut hujus temptatis vi cedere debuisset, & in remotissimis terrarum plagis inquirere ubi exercere posset velum hunc, quo erat luculentus, & ubi hæc tonitruus vox, cuius nomen gerebat, perfonaret. *Idem.*

Hoc in loco fateor, Historici, qui S. Jacobi vitam scriptis contigunt, abeunt in diversa; alii enim asserunt, illum in Hispaniam, quæ mundi pars extrema est, concessisse; alii vero tenent, ipsum donec persecutio delaviret, latuisse, ut postquam deconvulset procella, tunc Apollotis ministerii labores obire inciperet, non ferri animus itic tantam questionem dirimere, in qua hinc, inde maxime difficultates occurrunt. Verum enim vero cum Traditio, & vetera monumenta, quæ adhuc pia natio illa tenet tamquam authenticas probationes adventus magni hujus Apolloti in regiones suas; cum in-

In distributa fione natione ubi hinc, ubi illis fidei, ubi quæque hinc evangeti haureret, & Jacobo con- fiteat Judæa provincialis, ubi honore et occidit con- tinuand læ- bore Filii Dei.

Obiit S. Jacobo, ut princeps factus sit Galicæ filii Dei; videlicet, qui primus propter nomen, & gloriam Magistri sui Martyrium subierit, non fecus ac S. Stephanus primus in certamen descendisse, aliique stragile viam, ex circumstantia est, quæ mesuræ honoris prærogativam, quam alii exquire non possunt; quia hi vestigia duxerat sequuntur illius, qui sibi præbuit exemplum primus omnes exhaurens difficultates, omneque obices removens? Hanc igitur honoris gradum, hanc prærogativam, atque coronam meruit S. Jacobus, qui magnus est in Ecclesia; quod unum fuit ex primis Apollotis, sed majus adhuc coram Deo, quod primus omnium suam sanguinem fudit; nunc enim respondere merito potest Salvatore, qui ex eo quæziverat, utrum posset bibere calicem fuit: *Possimus.* Ita est, passim; quia reapse ibi illum. Hoc quidem incomparabile tantum in me exiit meritum, quod dignum me censuisti, qui propter amorem tuum aliquid sustinerem; sed quod nunquam sperare ausum fuisset, neque mihi polliceris, hoc est, quod primus hunc Calicem biberem. Adhuc impressa erant vestigia laborum tuorum, cum mihi contigit post te labia mea admovere; sed tu mihi plura ista, quæ petieram, concessisti. *Idem.*

Quomodo hujus S. Jacobi vita difficillima, & multo- bus periculis illis obita.

Quam gloriosam fuit circumstantia Martyrii S. Jacobi.

quam Traditio hæc in re sit magis ponderis, cum numerentur etiam discipuli, quos habuit, & homines, quos converterat, hoc dubio procul fatis solidum est fundamentum, ut asseramus, Magnum Sanctum hunc non minus adlaborasse, quam alii Apolloti, & gloriam habuisse annuntiandi Evangelium Judæis simul atque Gentilibus, effecisse, ut in extremis usque terrarum plagis J. C. cognosceretur; & si minus Deus hoc illi præstitit solatium videndi Templæ ecedæ, Idola contracta, crucem adorata & idolorum cultores conversos; hoc ne minimum quidem Apollotas sui gloriam minueret. Deus laboris intueret, non laborum fructum, qui non pendet a nobis: *Ego plantavi, Apollo rigavit; sed Deus incrementum dedit;* (1. ad Cor. 3.) dicebat S. Paulus inter felicissimos suarum prædicationum eventus. Hinc ipsum S. Jacobi Apolloti exemplum utilissimum est documentum illis, qui glorioso hujus ministerii operam navant; ut Deo permittant laborum suorum exitum, & animos non despondeant, si minus fructus magnis laboribus suis respondent, vel si minus e voto cedunt conatus sui, Deus in meritorum nostrorum remuneratione respicit intentionem, & zeli magnitudinem, non autem exitum, & effectum operum nostrorum, quod præstare nostrum non est. *Idem.*

S. Jacobus primus exiit, qui ex Apollotum numero particeps factus sit Galicæ filii Dei; videlicet, qui primus propter nomen, & gloriam Magistri sui Martyrium subierit, non fecus ac S. Stephanus primus in certamen descendisse, aliique stragile viam, ex circumstantia est, quæ mesuræ honoris prærogativam, quam alii exquire non possunt; quia hi vestigia duxerat sequuntur illius, qui sibi præbuit exemplum primus omnes exhaurens difficultates, omneque obices removens? Hanc igitur honoris gradum, hanc prærogativam, atque coronam meruit S. Jacobus, qui magnus est in Ecclesia; quod unum fuit ex primis Apollotis, sed majus adhuc coram Deo, quod primus omnium suam sanguinem fudit; nunc enim respondere merito potest Salvatore, qui ex eo quæziverat, utrum posset bibere calicem fuit: *Possimus.* Ita est, passim; quia reapse ibi illum. Hoc quidem incomparabile tantum in me exiit meritum, quod dignum me censuisti, qui propter amorem tuum aliquid sustinerem; sed quod nunquam sperare ausum fuisset, neque mihi polliceris, hoc est, quod primus hunc Calicem biberem. Adhuc impressa erant vestigia laborum tuorum, cum mihi contigit post te labia mea admovere; sed tu mihi plura ista, quæ petieram, concessisti. *Idem.*

Alia circumstantia Martyrii S. Jacobi non minorem in laudem illius cedunt, quam hæc, quod Apollotum primus mortem subit propter illum, qui pro iplo mori dignatus est: etenim eodem habuit persecutores, ac ille; eodemque ex parte carnis; quippe ad necem quæritus fuit adductus, ac urgente eodem populo, & fidei consensum est, perferre eorum qui contra Magistrum conjuraverant, eodem spiritu ad eos, eodemque furore concitos Discipuli quoque eadem procurasse. Nactus est Herodem, qui ut gentis illius gratiam sibi conciliaret, quasi aliter melius eidem gratificari non posset, quam efficiendo ut nomen, & memoria G. J. illius famam deleteret, qui illius Legem, & Religionem Judææ universa nuntiaverat. Apollotus hic ad tempus felicitate favore primi hujus nominis Christiani persecutoris; & hoc temporis intervallo creditur in Hispaniam migrasse, ex qua Sancti hujus Apolloti qui secreto prælabatur pro eo, dum Sanctus hic Imperator palam ope illius triumphos agebat. Gallorum erga hunc Sanctum pietas ducentos permansit annos post obitum S. Ludovici, & consecutus illius depreces imaginem in castra, ut ostenderent, quantum in precibus ejus confiderent. *Ex Specimine Oratorum Panegyricarum.*

ille moriens pro J. C. ferebat præ se, ad Sancti pedes pro- volutus sceleris veniam efflagitavit. S. Jacobus illum am- plicissime amplexus est, dedit ei pacis osculum, atque oble- ctatus est illius societate in morte obeunda; ita ut illi di- cere poverit, quod Dei filius dixit alterutri latroni sicem commorienti: *Hodie mecum eris in Paradiso.* (Luc. 23.) quoniam uterque generose cervicis suas præbuerat carnicis, qui illos in beatæ æternitatis possessionem induxit. *Idem.*

Inter Martyres quidam passi sunt cum circumstantiis, quæ ad illas Domine Passionis proprias accedunt; ideoque cali- cem majori repletum amaritudine biberunt. Horum in numero S. Jacobus censetur; qui non fecus ac J. C. mortuus est Jerololyma, & cum eodem Sacerdotum, & Judæorum furori Sacrificatus fuit. Illam morte damnavit Herodes ut populi votis satisficeret, quemadmodum Pilatus Salvatorem tradiderat odio illorum, qui in ipsum fidas imitationes ingerebant. Moriens ut alium J. C. pepercit inimicis, & pro illis, qui cum cruce affigebant oravit. Jamjam spiritum emittens non fecus ac Dei filius miracula operatus est. Vi- dentur alii Martyres diluora, & graviora passi fuisse privilegia; sed cruenta martyrii via jam complanata erat: Sal- vatoris, & eorum qui illum primi subsecuti fuerant vestigia, angustam, & difficillimam Calvarii semitam dilataverant. In vertice sacri illius montis videbatur J. C. generosorum militum corona circumdatus, qui suo purpuræ sanguine, pal- masque manibus suis præferentes horribantur eos, qui in hac Iperis optleta incedebant via, ut magis animo succu- pum iter sequerentur, eosque in antecessum victoriz certos facere videbantur. S. Jacobus vero, quo confirmaretur non aliud quam glorioso Protomartyris habebat exemplum. Vi- detur ex ipsa immediate manu Salvatore Passionis calicem accepisse, ejus amaritudo nondum mitigata, aut diminuta fuerat ingenti Martyrum numero, qui illum deinceps suble- cuti sunt. *Ex Specimine Oratorum Panegyricarum.*

Sepulchrum S. Jacobi gloriosum erat propter innumera mira-acula, quæ ibi in dies singulos fiunt: illud vero quod aper- tius ostendit eam gloriam, ejus possessionem obtinuit, hoc est; quod visus est Dominus, post ejus mortem illi fuisse largitus, quod cum viveret illi negasse visus est; videlicet plurimorum peccatorum conversionem, quibus suo apud Deum favore spiritum impetrat penitentia, & contritionis peccatorum. Ex hac parte nonnulli deesse gloriæ illius vide- batur: Neque enim legitimus plurimos dum viverent, infideles ab eo fuisse conversos; sed ad hunc faciendum defectum, pauci sunt in Cælo Sancti, qui majorem apud Deum pote- statem obtineant, ad perfectæ conversionis gratiam peccato- ribus impetrandam. *Auctor Sermonum in omnia argumenta.*

Hispania nequaquam sola regio est, quæ honorem possi- deat protectionis S. Jacobi; quandoquidem Ordines B. Ma- riae Virginis de monte Carmelo, & S. Lazari sibi gloriæ potissimum vertunt inter patronos suos hunc principem refer- re, ac data occasione sub ejus auspiciis decerere. S. Lu- dovicius inter Gallia Reges Sanctissimus ex omnibus Regibus sui inimicis victoriam non retulit, neque arma sua in ter- ram Sanctam tradidit, nisi hoc auspice ac dote; namque, si penes virtuosissimos Gallicarum rerum Scriptores fides est, pro vexillo extollit S. Jacobi imaginem cum signo Crucis intextam. Cum Sanctus hic Rex belli periculis patebat, si- mulqueungebatur munere Josue contra Amalec dimicantis, & Moysi in monte preces fundentis, præsertim petebat opem Sancti hujus Apolloti qui secreto prælabatur pro eo, dum Gallorum erga hunc Sanctum pietas ducentos permansit annos post obitum S. Ludovici, & consecutus illius depreces imaginem in castra, ut ostenderent, quantum in precibus ejus confiderent. *Ex Specimine Oratorum Panegyricarum.*

Similitudo mortis S. Jacobi cum morte filii Dei.

Sepulchrum Sancti Jacobi est gloriosum, quod propter multitudinem miraculorum, quæ ibi fiunt.

Magnus hic Sanctus mor- tus in ca- stris non Hispanie tantum, sed totius Christiani- tatis protector est.

PRO SANCTÆ ANNÆ PANEGYRICO
M O N I T U M.

Non est cur queramus, nullum vel in Scripturis, vel in Ecclesiasticis historiis illustre factum reperiri, cui Sanctæ Annæ Elogium possit imitari. Solus titulus Matris Beatissimæ Virginis, quæ Deum erat paritura, omnia excelsit elogia, ac tantum virtutum, meritorum, & gratiarum in Sancta hac Matre supponit, ut eloquenti orationi nunquam copia sit defutura.

Neque operosum est Sermonem hunc ad erudiendum aptum efficere moralibus animadversionibus in circumstantias quædam, quæ in dubium revocari non possunt, veluti in oblationem Sanctissimæ Virginis fidei suæ, quo die hæc Templi sui presentata; in curam illius erudienda, cum adhuc tenella esset ætate; in optimam, quod eidem præbet exemplum, quæ totidem sunt parentum erga suos filios officia.

Animadvertendum est duxerat; Concionatorem ad solius Sanctæ Annæ Panegyricum coarctantem, cum hoc permiscere nequaquam posse Sancti Joachin Elogium, quamquam eorum gloria, munus, & virtutes, & omnia bona illis fuerint communia; ita ut eidem Sanctæ Annæ Panegyricum mutato nomine esse possit S. Joachin encomium. Sed libentibus pro Sanctæ Annæ operam nostram impendimus hac via de causa: quia, hoc frequentius institui consuevit, licet ea quæ collegimus aequè utriusque argumento valeant infervere.

BIBLIOTECA CENTRAL
BLANCO

PARAGRAPHUS PRIMUS.

Multiplex Sermonum hujus Argumenti Synopsis.

Conceptus Anna, & peperit. 1. Reg. 1.

Hoc inquit Scriptura de Anna matre Samuelis Prophetae. Ego vero ad alteram transfero Annam Matrem Mariae, quae eximium affectu est honorem gestandi viderit suis verbis Aeternum. Mirum proleto est, quod Evangelium non unum quidem afferat Verbum de Sanctissima Virgine hujus decessoribus praeter ea, quae sint universae tribus communita, a qua illa descenderat; & silentio quoque involverit ipsa nomina S. Joachin, qui Pater, & S. Annae, quae Mater illius existerent; licet operae pretium videatur facturum, si nos de illis certiores fecisset: neque enim parva illi erat gloria, ortum hausisse a duobus mortalibus, quorum vita summa pietatis, atque integritatis laude celebrabatur. Verum hoc factum est, quod tempore decursu devotio fidelium facis supplere debebat cultus, qui illis erga adhibendus, & quod Ecclesia notis quicquid praecellens de ipsa animo concepit potest, testatur, cum docet S. Annam illam Matrem sanctae, quae Creatoris sui erat Mater futura. Ita Generationem serie est quidam veluti fluvius aquas suas de saeculo in saeculum agens, & qui eo magis crescit, quo a fonte suo magis recedit; sed Annae nobilitas alium habuit cursum, quam terrae principum dignitas consuevit. Potest illa quidem gloriam se ortam ex totius mundi principe familia; quandoquidem descendit a David maximo, & omnium Regum Israel Sanctissimo. Anna Maria Mater est. Hic est omnium dignitatum ejus cumulus; laude hac nulla major excogitari potest; Arcta illa cognatio, quam habet cum filia, gloria, & panegyricum Orationem constituit. Sicut ad Mariam tendendum eloquium dicere satis est hanc Matrem fuisse Jesu, qui Deus simul & homo est, ita satis est dicere, S. Annam Mariam Matrem existisse: quia earum gloria communis est; neque ferri potest de alterius Sanctitate iudicium nisi habita ratione illius, quae decebat alteram; & quia bona, praerogative, & gratiae, quibus divinitus aucta est filia, recidunt in matrem, quae illarum exors non potuit, nec debuit. Itaque ad habendam S. Annae Panegyricam Orationem hac die, quam illius memorie dedicavit Ecclesia; cum leparari nullo modo possit a Mariae laudibus, non aliud inquirimus argumentum, nisi in illa, cui vitam consulit, quae pulcherrimus gloriae suae radios in illam reflectit, & quae quodammodo praestat, ut sanctitas sua in illam refluat, a qua vitam recepit: duplici verbo

Sicut Maria inter ea, quae mere creata sunt, est gloriosissima, gloriam ipsa suam S. Annae communicavit; hoc in priori parte videmus.

Sicut Maria inter ea, quae mere creata sunt, est Sanctissima, Sanctitatem gratia, omniaque supernaturalia bona illi procuravit, a qua tota sermonis hujus partitio. *Auctor Sermonum in omnia argumenta.*

II. *Simile regnum celorum thesaurus absconditus in agro.* Matth. 13. Insigne quidem commodum est Sermonem de S. Annae felicitate habituro, thesaurum invenire; sed non modicum est incommodum, quod thesaurus hic sit absconditus atque latebris suis divitiarum suarum partem nobis surripit. Evangelicis nihil nobis de S. Anna tradiderunt; sed Ecclesia dixit, quicquid magnificentissimum de eadem dici poterat, dicens eam gloriosae Virginitatis Matrem esse; ut intelligeremus filiam ejus esse thesaurum ipsius, omnemque magnitudinem suam eodem contineri sinu, qui illam concepit. Secundum Veterum adagia, Gloria parentum filii eorum; gloria, atque thesaurus Mariae, Jesus est, gloria, atque thesaurus Annae, Maria, & sicut ad Beatissimam Virginem laudibus celebrandum dicere satis est, cam esse Matrem Salvatoris: ita ad praedicandam S. Annae laudes dicere satis est, Mariam Annam filiam existisse: Mihi igitur ostendendum est, quibus titulis thesaurus iste absconditus, qui Maria est, ad S. Annam pertineat. Hunc autem illa triplici nomine possidet quae tria sunt jura maternitatis. 1. Ad illius productionem cooperata est. 2. Auctoritatem obtinuit in illam. 3. Industriam, operamque suam contulit ad illam instituentem. Ubi tria haec explanare jura, maximos gloriae ipsius thesaurus ostendunt. Verum operae pretium est animadvertere quaecumque a nobis de S. Anna ad Beatissimam Virginem relatione dicentur, haec per consequens, & extensionem ad Jesum quoque posse transferri. *Brevit.*

III. Omnia Veterum Patriarcharum vota non aliam habebant objectionem, quam partem aliquam in Verbi incarnatione obtinere, & venturum Messium cognationis jure propius attingere. Talis erat scopus, & finis precum illorum, sterilitas erat opprobrium, timebat enim ne aliquam in illis confanguinitatem partem haberent; sed post Sanctissimam Virginem, nemo alius S. Annae propius ad illum accessisset, quia

1. Sanguis Patriarcharum, ex quo J. C. efformandus erat, S. Annae venas irrigavit, receptaque novissimum hanc praeparationem, ut illum Dominus nostrae communicaret, atque ut divini hujus operis efformationem coalesceret.

2. Sancta Anna contulit Sanctitati templi, & divini hu-

jus Sanctuarii per educationem, quam Sanctissima Virgini filiae suae praebuit.

3. Sancta Anna contulit mysterio Incarnationis precibus ferventioribus, quam Patriarcharum; quia cor illius magis mundum erat, & caritas magis ardens, quoniam Incarnationis Mysterium intus aberat.

4. Si hoc Salvatoris estatum, a fratribus eorum cognoscere nos, verum est, sicut est verissimum, quandoquidem ex ipso veritate ore emanavit; afferere possumus illustrem Sanctitatem mulierem, cujus hodierna die memoria in Ecclesia recolitur, praestantissimi esse meriti, quoniam filia ejus super omnia creata elevata est, & filia hac adeo Sancta non minus fructus est precum illius, quam uteri. Itaque per filiam praerogantiam matris dignitatem probare animus est, & per sanctissimam Virginitatis meritum S. Annae genitricis attollere. Sed ne quis me insinuet, quasi filiae potius, quam matris elogium institutum; per vos mihi liceat bifariam hunc sermonem pariter. *Ostendam.*

1. S. Annam Beatam Virgini vitam, educationem, eximiumque dedisset;

2. Supereminente incomparabili hujus filiae praestantiam in S. Annae gloriae cedere, quod late clarus in decursu Orationis aperiam.

Sicut S. Anna nomen idem sortita est, ac Mater Samuelis; ita praeter propter similem sortem nata est; longa annorum serie sterilis, ut illa, & mox divinitus, ut eadem, secunda. Itaque eadem repeteri potest verba, quae illius Prophetae mater in celeberrimo cantico, quod Spiritus S. in inferi voluit veritatis, quas ipse facis auctoribus inspiravit: *Domine humilitas, & sublevaris*, secundum incomparabilitatem suae sapientiae consilia. Hoc satis amplum argumentum est, ut Sanctae nostrae panegyricus sermo instituitur; & quoniam Deus, licet cupidissimus sanctorum suorum meritis mortalibus palam facienda, nihil ulterius nos docuerit; hoc in sermone illud unum vobis ostendam.

1. Quomodo Deus per sterilitatem S. Annam humiliaverit.

2. Quomodo illam per fecunditatem glorificaverit. In parte priori dicemus quomodo illa humiliaiones suas pertulerit; in altera vero quomodo illa fuerit sua dignitate, & utrobique simul, quid agendum sit in duplici hoc statu, qui in hac vita mortali plerumque vicissim sibi succedunt.

Ad S. Annae magnitudinem cognoscendam in tribus diversis ordinibus a nobis potest considerari.

1. In Ordine naturae tanquam Mater Sanctissimae Virginitatis;

2. In ordine unionis hypostatice, tanquam Mater Matris Salvatoris;

3. In ordine gratiae tanquam actionibus suis sanctificata. Ita eos ostendemus titulos, quos in tribus hinc ordinibus habet, & privilegia quae possidet propter suam maternitatem, suam ministerium, laudemque sanctitatem. Hi tres erant elevationis suae gradus, quos vobis ostendere adnitur et testimonium illius merito reddimus perhibemus. *Es Panegyricus S. Joachin apud Brevit, qui etiam S. Anna potest congruere.*

De S. Annae merito, ac dignitate conquire possumus.

1. Cogitantes illam tanquam Sanctissimam Virginitatis Matrem; quia sicuti Mariae Virginitatis gloria est habere Filium, qui Deus est; similiter S. Annae gloria est Filiam habere, quae Dei Mater est.

2. Ut S. Annae dignitas intelligatur, filium rescipere oportet juxta relationem, quam habet cum Filio Dei. Non minima inter Sanctissimam Virginitatis praerogativas haec est, quod caro ejus caro sit J. C., ut S. Augustinus ait: *Cara Christi; caro Mariae; caro igitur Mariae cum sit caro S. Annae, haec particeps est aliquo in sensu privilegii filiae suae.*

3. Ut S. Annae praestantia intelligatur, cogitandae sunt virtutes, quas illa exercuit, ut se dignam praebet, quae mandatum daret Filium, & fieret Mater Matris Filii Dei. *P. Novet in Meditationibus de Vita Jesu in Sanctis suis.*

PARAGRAPHUS II.

Fontes Auctoresque unde hauriri copia potest ad haec argumenta pertrahandum.

Sanctus Joannes Damascenus praeter ceteris Patribus fufusus de S. Anna sermonem instituit; laudis dixerit de laudibus ejus, ita ut unus suppleret possit. Ceteri Patres Ecclesiae elucubrari potuissent. Id autem potissimum in prima & altera Oratione de Sanctissima Virgine; de eodem argumento verba quoque facit in homilia prima de *omnibus B. Virginit.*

Sanctus Gregorius Nyssenus in *Oratione de Christi Nativitate.*

Auctor libri de *ortu Virginitatis*, qui inter opera S. Hieron. circumfertur.

S. Epiphanius *haeresi 78. & 79.* cum narrat, quomodo Sanctissima Virgo fuerit concepta; & factus in orat. de *laudibus B. Mariae Virginitatis* *tom. 7. Bibliis.*

Andreas Hierosolymitanus in *Orat. de dormit. Deiparae.*

S. Germanus Constantinopolitanus in *orat. de oblat. B. Mariae Virg. in Templo.*

Canisius *lib. 1. de Beata Virgine.*

Franciscus Suarez *tom. 2. disput. in 3. part. D. Thom. qu. 28. disp. 5.*

disp. 5. sec. 4. ubi ad examen revocatur, utrum S. Anna praeter Virginitatem alios filios pepererit.

Georgii Metropolitani Nicomi *serm. 2.* Sermo hic integer est de laudibus S. Annae.

Langbergius in Tomo secundo quatuor habet Sermones de hac Sancta.

P. Grizel in libro qui inscribitur *Mysterium Hominis Dei*, tractatu tertio, sectione quarta, ubi loquitur de suspiriis, quae Sancti Joachin, & Anna in Calum emiserant, ut Messias adventum maturarent.

P. Novet Tomo de Vita Jesu in Sanctis suis, ubi tres adfert considerationes, de S. Annae meritum, & excellentiam commendat.

P. Hainceve in tertia parte meditationum in vitam Jesu Christi veritas tom. secundum Meditationum habet in diem festum S. Annae, ubi ostendit gratias, quibus a Deo fuit cumulata.

Molinier in Tomo tertio Sermonum de Festis Sanctorum, unum habet in Festum S. Annae.

P. Senault Oratorii Presbyter in Volumine 2. de Panegyricis Sanctorum.

P. Texier in Tomo 3. Panegyricorum anni totius.

P. Daneat in Tomo 1. de Panegyricis Sanctorum.

In historicis Sanctorum Elogiis, non deest S. Annae Panegyricus.

In actionibus publicis Ogier, Tomo secundo.

Auctor Sermonum in omnia Ethice Christianae argumenta Tomo secundo Panegyricorum, unum habet hujus argumenti.

Videri possunt hujus argumenti collectanea in Sermonibus P. Mathis Fabri pro festis anni diebus.

PARAGRAPHUS III.

Loci, Exempla, figurae, & applicationes Scripturarum huius argumenti.

Ergasterium Virga de radice Jesse, & flos de radice ejus ascendet. *Isaia 11.*

Rotato caeli desuper, & nubes pluviam justum. *Isaia 45.*

Multa filia congregaverunt divites, in superbia & univert. *Prov. 31.*

Per membris juravi, quia fecisti haec rem, benedicam tibi. *Genes. 31.*

Cum electis feminis graditur, cum iustis, & fidelibus agnoscitur. *Ecc. 1.*

De fructu Ventris sui parum super sedem tuam. *Psal. 137.*

Filiae Regum in honore tuae; assistit Regina ad dextris tuis, in ostio deaurato, circumdata variis. *Psal. 45.*

Mulier timeat Dominum, ipsa laudabitur. *Proverb. 1.*

Confideravit semitas domus suae, & panem vitiae non comedit. *Ibidem.*

Date eis de fructu manuum suarum, & laudent eam in partibus operae suae. *Ibidem.*

Manum suam aperuit inopi, & palmas suas extendit ad pauperem. *Ibidem.*

Letare, quia non parit, erumpit, & clamat, quia non parit. *Isaia 45.*

Conceptus Anna, & peperit. 1. Reg. cap. 1.

Domine humilitas, & sublevaris. *Ibid. cap. 2.*

Anna cum amaro esset animo, oravit ad Dominum fletu lacrimarum. *Ibidem.*

Porro Anna loquebatur in corde suo, tantumque labia ejus movebantur, & vox penitus non audiebatur. *Ibidem.*

Vetum vocis dicit, Dominus exercituum, si respicere videris afflictionem famulae tuae, & recordari mei fueris, dederoque ancilla tuae servum virilem, comedabo cum Domino omnibus diebus vitae suae. *Ibidem.*

Bona verba huius fructus facti: igitur ex fructibus eorum cognoscitur. *Matth. 7.*

Simile est regnum celorum thesaurus absconditus in agro, quem quis invenit homo abscondit, & praegaudet illius vadit, & vendit universa, quae habet, & emit agrum illum. *Matth. 13.*

Effundam spiritum meum super Jerusalem, & benedictionem meam super solum tuum. *Isaia 44.*

Mulierem fortem quam invenies? praecur, & de ultimis suis precibus ejus, consistit in ea car viri sui. *Proverb. 1.*

Erant iusti ante deum, incedentes in amicitia mandatis, & justificationibus Domini sine quaerela: & non erat illi Filius, ea quae modo praecesserunt in diebus suis. *Lac. 1.* Quod de Joachin, & Anna aequae dici potest ac de Zacharia, & Elisabeth.

Exempla, & Scripturae ex Bibliis depraesumptae.

Deus, qui supremus est rerum humanarum arbiter, gloriam, & humilitatem ad arbitrium dispensat, & ab una ad alteram traducit per eas mutationes, quae eo majorem nobis admirationem debent injicere, quo magis latent rationes illae propter quas agit, & adminicula, quibus utitur ad agendum: *Domine humilitas, & sublevaris*; (1. Reg. 2.) Hac verba sunt, quae protulit Anna Summus Prophetae Mater, post plurimas angustias, quas erat perpessa. Humiliavit illum Deus plurimum, quoniam sterilitate, quae illam con-

tribulibus suis contemptibilem reddidit: Sed glorificavit illam Deus fecunditate, quae eandem efficiens matrem ejus viri, qui inter paucos eorum, qui in Iudaea clarescunt, exiit abunde quod passa fuerat, damnum reparavit: *Et factum est post circumlocutionem conceptus Anna, & peperit filium.* (1. Reg. 2.) Sed quemadmodum ea, quae figuris exhibentur quo plurimum praestant figuris ipsidem, ita Anna Sanctissime Virginitatis parens Samuelis Matrem superavit. Utraque sterilis fuit, sed nostra diutius quam altera. Nos docet traditio, illius fertilitatem annos viginti permansisse, quae temporis diuturnitate invicta patientia eandem sustulit. Sterilitas nunc temporis erat contumeliosa; apud mortales erat (species quadam maledicti; & non nisi secreto Dei iudicio, & ob grave aliquod scelus contingere posse existimabatur. Hinc ferre male audiebant illi, quibus hoc malum accidebat. Non ignorat Anna, quod in cantico suo Mater Samuelis dixisset: *Domine humilitas, & sublevaris*; Dominus deprimit, atque attollit, mortificat, & vivificat, & ubi vult pauperem facit, & divitem. Secum illa cogitabat, si placuisset Deo, ut filios pareret, futurum fuisse ut voluntas illius adimpleretur, & supplices audiret preces, enixiusque flagitaret, ut si hoc in Dei gloriam cessaturum esset, sibi filius tribueretur. Idcirco una cum S. Joachin ferventes Deo preces funderet, ut vellet ipsam hoc opprobrio liberare, si hoc ad majorem ipsius gloriam pertineret, sin autem ut sancta illius voluntas in ipsis adimpleretur.

S. Annae Maternitatem comparare possumus cum illa plurimarum mulierum, de quibus cum laude verba sunt in Scripturis. In Lege Natura Sara, & Rebecca invenimus, qui duos invicem Patriarchas Isaac, & Jacob pepererunt. In leprosa vero scripta videmus Annam Samuelis Matrem, & sub initium legis gratiae Elisabeth S. Joannis Baptista Parentem. Omnes istae Mulieres fuerunt ex numero sortium femininarum, virtute, & Sanctitate praestantium, ut eas decebat, quae tantis virtus erat in lucem editura. Verum si illustres haec Matrones cum S. Anna conferimus, facile faciemus, has multos inferioris esse illi, quae sine suo genere meruit Matrem Salvatoris Mundi, & hanc illis esse praeferebam, qui servos dumtaxat ejusdem Salvatoris pepererunt. Sarae fidelitas magno habetur in pretio, Rebecca prudentia, patientia, & pietas Annae, quae usque hinc Elcanae, humilitas, & innocentia Elisabeth summis laudibus celebrantur. Verum asserere possumus has virtutes omnes, eaque in eminentiori gradu in S. Anna emicuisse, quoniam mater exiit illius, cujus tanquam Matris Redemptoris non nisi famuli erant Isaac, Jacob, Samuel, & Joannes Baptista.

Asserere possumus Spiritum S. erga S. Annam aliquid simile operatum fuisse ei, quod in Scripturis legitur a Patriarcha Abraham factum cum Rebecca, ad quam in filio suo Isaac conjugem petendam peregre missi. Non facti illi fuit locupletissima ad eandem mittere, sed fecit & matrem ejusdem propter filium muneribus suis donari voluit; & utramque sua liberalitate frui, propterea quod cum eorum familiaritatem inire decreverat, Ita Spiritus Sanctus Beatissimam intuitus Mariam cum primis haec esse concepit, tanquam illam quam sibi aliquando erat deponaturus, & primum, ut ita dicam, jam lapidem movens, illam sibi parturum, satis esse nequaquam ratus est illam gratiam, omnibusque donis suis cumulare, verum etiam in eorum partem matrem ipsam vocare voluit, ne dicatur adeo locuples filia, adeoque caelestibus donis repleta matrem habere pauperem. Eorum gloria ita feliciter simul commixta est, ut separari minime possit: Non habuit ille tantum filiae rationem, quin & matris haberet, neque alteram tot gratias commulavit, quin & alteram faceret participem. Erat enim gratificari filiae, insignibus muneribus matrem afficere, neque poterat filii Virginitatis animam demulcere, quam filii favores, & beneficia sua, hoc est, dona, & gratias ad illam extendere, quae illi tantum erat accepta, quantum esse par erat matrem filiae, cui cor bene affectum erat, uti pareret cor esse Desipere. Ita sicut altera prioris Sancta fuit, alteras Sanctitas peculiariter habuit privilegia; sicut Virgo fuit creaturarum omnium perfectissima, S. Anna ad eminentissimum perfectionis gradum sublata fuit; sicut Mater Dei sine ulla comparatione perfectionum omnium cumulo praeter omnibus Mundi; Mulieribus excellit, S. Anna certissime inter illas omnes eminit, ex quibus Mundi Salvator genus suum erit habiturus.

Non desunt nobis validae rationes, vehementerque conjecturae, ut credamus Deum revelasse S. Joachin, & S. Annae, ex illis iustitiam esse Elham, cujus nomen futurum erat Maria, & quae in ipso Matris sine utero erat Spiritu S. replenda. Licet hujus revelationis non alia nobis essent relationes, nisi exemplum Zachariae, & Elisabeth parentum S. Joannis Baptista, possemus ergo affirmare, si cum S. Joanne deberet esse Messias Praecursor, & vox incarnati Verbi, voluit Deus, ut illius conceptionem, & nativitatem complures admirabiles circumstantiae praecederent, ut S. Gabriel Archangelus patri, matrici illius revelaret, ex ipsius natiuitatem illum, qui Joannes vocaretur, & qui ipse natus erat coram Deo, nec non Altissimi Propheta qui illi vitam praepararet; si Deus, inquam, insinquare voluit S. Joannis Baptista, co quod iustus erat Praecursor Filii Dei, & nomine sequam et nos pares pietatis sentus fovere pro Beatissime Virginitate, quae Mundi Salvatorem erat in lucem editura?

Aliz figurae S. Annae ex veteri. 60. flammato

Spiritus S. sibi Mariae in Sponsam in flammato sibi Mariae in Sponsam in flammato sibi Mariae in Sponsam in flammato

Sicut Deus revelavit Zachariae partu S. Joannis Baptistae, ex eo nasciturum filium, qui magus esset coram Deo, creditur esse filius S. Joannis

BIBLIOTECA CENTRALIS

Si ergo Zacharias, & Elisabeth Angeli revelante cognoverunt fore ut Filius fuisset Incarnatum Verbum...

Inter Beatissima Virginis, filique hujus Incarnati Verbi...

Applicationes quorundam Scripturae Lectorum hinc Argumenta.

Deus ex quo omnis paternitas. Ephes. 3. in Filiorum productione cum Deo cooperantur Parentes...

Concepti Anna, & peperit. I. Reg. 1. Dicere possumus, S. Annam gloriosissimam fuisse Mundi totius Matrem...

loco unitar tanquam ara, ubi se se totum offerat Deo. Quod si addiderimus etiam officium, quod Mariae obsequium est...

Erant autem Justa ante Deum, incedentes in omni virtute...

Quia se fecit mihi Dominus in diebus, quibus respexit auferre a peccatis meis...

Maria, de qua natus est Jesus. Sequamur Ecclesiae consilium S. Annam honorantes...

Virgines S. Joachin & Anna, qui illis dignos effectores...

Ab exemplo S. Annae diuine debemus modum patienter...

Placuit Deo nos de S. Anna hoc unum scire, eam mater fuisse Sanctissimae Virginis...

Gloria Patri, Filius Sapiens. Prov. 11. Cum Filiorum merito non alium habeant fontem, opus est, ut gloria ipsorum ad illum ascendat...

Etiam filium tuum, & delicias dabit anima tua. Prov. 29. Nonne dicendum est peculiare S. Annae munus fuisse, Sanctissimae Filiae suae educationem...

Qua cura, & anelo lip. 29. Qua cura, acque solertia persequenda est S. Anna mater, cu peraret educationem Dominae nostrae...

Quomodo S. Anna haec in se fit exemplo pariterque in filio educendo, & de vi non intercedendo...

Quomodo S. Anna haec in se fit exemplo pariterque in filio educendo, & de vi non intercedendo...

illos a Deo vocari, eos non agere, neque gravate debetis offerre. Ita S. Annam Sanctissimam Virginem adducens in templum operatur...

PARAGRAPHUS IV.

Loci, & Sententiae Sanctorum Patrum hujus Argumenti.

Gratia (nam hoc sonat Anna vocabulum) Dominam parit. Joann. Damascen. lib. 4. de fide orthodoxa cap. 15.

Alteri reverte fertilitate liberata est, altera autem aliquanto post Christi partum ad nostram naturam conditionem...

Beatus Sara fructu gratiae gestiens, mentisque ab fertilitate conceptum praeservans. Ibidem.

Beatus David, qui fecunditatem sterili dedit, ac felicissimum illud germen Virginis concepit...

Beata Beata Virgo ex sterili matre, ut non ex carnis concupiscentia, sed ex divina gratia mirabiliter oritur.

PARAGRAPHUS V.

Quid ex Theologia afferri potest ad huc Argumentum.

Quomodum S. Virginis gloria, quam S. Anna in lumen edidit, est Filium habere, qui Deus est...

Sicuti Maria electa fuit, & praedestinata, ut de Matre Dei, ita S. Anna electa, & praedestinata fuit, ut esset Mater Mariae.

BIBLIOTECA CENTRALIS BAVARICAE

BIBLIOTECA CENTRALIS BAVARICAE

